

Příručka pro plánování péče a přechodu dětí 15+: Vývojově vhodné plánování v oblasti péče o děti

Obsah

Úvod

Použití této příručky

Plán péče a přechodu dětí 15+

Dobrá péče a plán přechodu

Příručka k dosažení plánování péče a přechodu dětí 15+

1.Zdraví

2.Emocionální vývoj a vývoj chování

3.Vzdělávání

4.Rodinné a sociální vztahy

5.Identity

6.Sociální prezentace

7.Dovednosti v péči o sebe sama

Úvod

Použití této příručky

Příručka pro plánování péče a přechodu pro děti 15+ (Příručka) je určena jako pomoc pro case manažery, týmy poskytující péči a pečovatele i identifikaci a plánování potřeb mládeže odpovídající věku mezi 15 a 18, o které je pečováno mimo vlastní domov. V souladu s tímto je kladen důraz na fakt, že plánování, příprava a péče zajišťující emocionální a sociální zdraví těchto dětí a mladistvých, potřebuje být zahájena již na počátku poskytování péče.

Příručka je součástí souboru zdrojů, které podporují plánování péče a přechodu a zahrnuje:

- Plánování přechodu v péči o odcházející: Rámec viktoriánské praxe
- Plán péče a přechodu v péči o děti 15+

Při plánování péče a přechodu je důležité, aby poskytovala dobrou trvající péči mladistvým, zatímco je o ně pečováno mimo vlastní domov a zároveň jim musí pomoci je připravit na budoucnost a úspěšný přechod k dospělosti. Měla by být soustředěna na pomoc mladým stavět na jejich silných stránkách, vnitřních kapacitách a jistotách vedoucích k udržitelnému nezávislému životu po opuštění pečovatelů mimo vlastní domov.

Tato Příručka vyzdvihuje důležité body v rozvoji mladých lidí a to skrze vymezení sedmera oblastí v rámci péče o děti, jež identifikují stránky, které musejí být brány v potaz, se kterými se musí pracovat a ve kterých musí být mladí lidé v péči mimo vlastní domov podporováni. Tyto oblasti jsou:

- Zdraví
- Emocionální vývoj a vývoj chování
- Vzdělání
- Rodinné a sociální vztahy

- Identita
- Sociální prezentace
- Dovednosti v péči o sebe sama

Plán péče a přechodu dětí 15+

Ve Viktorii poskytuje iniciativa Péče o děti praktický rámec pro zvažování potřeb každého dítěte a mladistvého a toho, jak budou tyto potřeby naplňovány během péče mimo vlastní domov. Je používán k řízení péče poskytované mimo vlastní domov v souladu s cyklem Modelu praktické případové péče, kde dochází ke sběru informací, jejich vyhodnocení, plánování, implementace a následná revize.

Plán péče a přechodu dětí 15+ tvoří součást Péče o děti, protokolu 9. Je to nezbytná součást souhrnných zákonných Případových plánů, které poskytují zaštiťující směr Plánu péče a přechodu; ten zahrnuje i otázku, zda mladistvý zůstane v péči mimo vlastní domov, bude znovu začleněn do vlastní rodiny či další důležitá rozhodnutí.

Plán péče a přechodu dětí 15+ byl sestaven proto, aby zajistil plánování každodenní péče o mladistvé a jasně identifikoval strategie pro rozvoj dovedností důležitých pro samostatný život a připravil tyto mladistvé na jejich přechod z péče mimo vlastní domov. Předpokládá se, že bude ještě doplněn o informace z týmů poskytující péči mimo vlastní domov ve spolupráci s mladistvými. Organizace komunitních služeb (CSO) poskytující umístění je zodpovědná za vedení týmů poskytující péči mimo vlastní domov a za zajištění dokončení tohoto plánu. Pro příbuzenskou péči je CSO zodpovědná za dokončení plánu, a pokud není CSO zahrnuta, je zodpovědný úřad Ochrany dítěte.

Plán péče a přechodu dětí 15+ staví na Protokolu Péče o děti 15+ a jeho hodnocení a pokroku, který by měl informovat plánovací proces. Pro každou oblast života plán péče a přechodu dětí 15+ specifikuje

- potřeby mladistvého
- jak na ně bude reagováno
- kým
- dokdy.

Plán péče a přechodu dětí 15+ také naplňuje požadavky podpůrného plánu invalidity v rámci Zákona o invaliditě z roku 2006 pro mladistvé v péči mimo vlastní domov, kteří jsou cílovou skupinou služeb invalidity. Tento plán také doplňuje a je spojen s:

- Plány kulturní podpory - pro děti a mladistvé původních obyvatel v péči mimo vlastní domov
- Plány individuálního vzdělávání - vytvořených školami skrze studentské podpůrné skupiny, které zahrnují case manažery a pečovatele

Dobrá péče a plán přechodu

Každý mladý člověk v zařízení péče mimo vlastní domov by měl být dobře podporován ve svém umístění v péči mimo vlastní domov a mělo by se mu aktivně pomáhat, aby dosáhl úspěšného a udržitelného přechodu z této péče. Mladí lidé by měli být povzbuzováni, aby se zapojili do diskuse a plánování jejich budoucnosti, dokonce i když se jeví neúčastně a bez zájmu – může to být jednoduše proto, že **mají strach**.

Výzkumy na příklad ukazují, že největší zájem mladých lidí se točí kolem toho, kde budou žít, až odejdou z péče. Je nezbytně nutné, aby se v této záležitosti angažovali, ale ne tak, že je to zmate nebo znepokojí.

Zatímco Příručka poskytuje okamžité návody pro péči a proces plánování přechodu, není to náhrada smysluplného propojení s mladými lidmi. Case manažeři a všichni ostatní členové péče poskytované mimo vlastní domov vč. Pečovatelů musí spolupracovat se svými mladistvými, aby identifikovali dovednosti důležité pro jejich přechod k dospělosti.

Tým pečovatелů by měl:

- identifikovat někoho, ke kterému má mladý člověk vztah
- udržet diskusi srozumitelnou
- ptát se mladistvého, co od života chce
- poskytnout mu příležitosti pro objevení a zažití toho, co mu může nabídnout komunita
- vždy s mladým člověkem konzultovat průběh a ujistit ho, že se mu pomůže a podpoří ho v jakémkoliv rozhodnutí
- zajistit, aby byly informace zdokumentovány a předány, protože tým pečovatелů se může v čase měnit.

Mladiství potomci původních obyvatel, vedle strategií stanovených v této Příručce, by měli být zapojeni do rozvoje svého Plánu kulturní podpory a musí dojít ke konzultaci s Kontrolní organizací komunity původních obyvatel (ACCO), která poskytuje podpůrné služby pro odcházející z péče pro mladistvé potomky původních obyvatel.

Jestliže je u mladistvého rozpoznána invalidita, konzultujte s Invalidní službou to, jak mají být naplněny potřeby spojené s invaliditou. Jestliže je mladý člověk cílovou skupinou Invalidní služby, tato služba musí být zahrnuta v plánování péče po odchodu z péče mimo domov po dosažení věku 16let.

Příručka k dosažení plánování péče a přechodu dětí 15+

Tato sekce nastiňuje sérii podnětných nástrojů, které by měly být využity při dosahování plánu péče a přechodu dětí 15+. Sedm podsekcí je uspořádání okolo oblastí života dle Péče o dítě a to v oblastech zdraví, emocionálního vývoje a vývoje chování, vzdělání, rodiny a sociálních vztahů, identity, sociální prezentace a dovednosti v péče o sebe sama a měl by být podložen Protokolem Péče o děti 15+ a jeho hodnocením pokroku.

Každá podsekce obsahuje primární cíl v dané oblasti, nezbytné úkoly, které jsou nahlíženy jako součást dobré péče a přípravu a průměrný věk nebo období, ve kterém by měl být mladý člověk podporován k podstoupení těchto úkolů. Úkoly a věk/ fáze jsou pouze vodítkem a v potaz musí být brána především kapacita konkrétního mladistvého spolu s jeho rozvojem a reálným věkem. Důležité úkoly se objevují na konci každé oblasti jako podnět pro posledních 6 měsíců péče o mladého člověka v opatrovnictví.

Case manažeři, týmy pečovatелů a pečovatelé mohou použít informace v této sekci jako bodový kontrolní seznam, aby byla zajištěna komplexnost a efektivita plánování.

1. Zdraví

Cíl 1.1.

Cíl: Mladý člověk rozumí tomu, jak si zachovat dobrý zdravotní stav

Úkol 1.1.1

Věk/ období

10-18let

Popis úkolu

Jestliže dojde u mladého člověka k podezření na invaliditu či kognitivní poruchu, diskutujte se Službou pro invalidní klienty, zda je potřebné jeho posouzení způsobilosti.

Je potřeba zajistit, že mladý člověk má jednoho všeobecného doktora či je ve vztahu k místnímu zdravotnímu centru kde:

- jsou prováděny všeobecné zdravotní kontroly a léčba
- jsou poskytována včasná očkování
- jsou dostupná psychická vyšetření s vhodnými dalšími doporučeními
- je pravidelně kontrolována medikace
- je plán pro dobré dlouhodobé zdravotní podmínky
- je věnována pozornost a podporuje se zdravý životní styl zahrnující péči o jídelníček, cvičení a optimální váhu
- jsou prováděny vyžadované testy a léčba zraku
- jsou prováděny vyžadované kontroly a léčba zubů
- jsou prováděny vyžadované testy a léčba sluchu.

V případě, že je potřeba vysvětlit a pochopit některé projevy prezentace mladého člověka, vyhledejte specialistu (neuropsychologa či odborníka přes chování).

Je potřeba zajistit zdravotní kartu pro každého z mladých lidí – více na [A guide to concession cards](#) – PDF download from the Commonwealth Department of Human Services website

Pečující týmu rozpozná nejvhodnější osobu, která se bude angažovat a bude:

- pomáhat mladému člověku, aby porozuměl své pubertě, tělesným změnám, péči o sebe sama včetně informací o sexu a zdraví
- pomáhat mladému člověku domlouvat zdravotní schůzky a případně ho na ně doprovázet
- jestliže je mladá žena těhotná nebo pečuje o malé dítě, odkážete ji na program Od kolébky ke školce
- pomáhat porozumět dopadu tabáku, alkoholu, drog a dále bezpečným sexuálním praktikám, sexuálnímu zdraví a pozitivnímu duševnímu zdraví

Úkol 1.1.2

Věk/ období

16-18let

Popis úkolu

Potvrzení služby se Službou pro invalidní klienty (jestliže je mladistvý v cílové skupině invalidních) před odchodem

Mladý člověk je povzbuzován k tomu, aby postupně docházel na schůzky. Jestliže toho není schopen, na schůzky chodí s doprovodem. Mladistvému se také pomáhá s:

- zařízení vlastní zdravotní karty
- propojit se se svým praktickým doktorem a komunitou zdravotní péče
- monitorováním jejich vlastních zdravotních potřeb dle jejich možností a okolností.

Cíl 1.2.

Cíl: Minimálně šest měsíců před tím, než vyprší lhůta opatrovnictví či ústavní péče, musí konečný plán přechodu obsahovat opatření pro zdravotní oblast života.

Úkol 1.2.1

Věk/ fáze

Posledních šest měsíců před vypršením lhůty opatrovnictví či ústavní péče

Popis úkolu

Konečná opatření by měla obsahovat:

- potvrzení služby se Službou pro invalidní klienty (jestliže je mladistvý v cílové skupině invalidních) před odchodem
- identifikaci trvajících zdravotních služeb, podpůrných služeb duševního zdraví pro dospělé
- kde je potřeba, tak vhodných služeb týkající se drogové a alkoholové problematiky
- propojení k trvalé terapeutické podpoře, která je pro mladého člověka finančně udržitelná
- přístup k dostatku peněz na zajištění financování základních plánů pro zdraví

Jestliže je mladistvý neochotný se zapojit během procesu plánování přechodu, je potřeba zajistit mu přístup k dostatku informací poté, zařízení opustí.

2. Emocionální vývoj a vývoj chování

Cíl 2.1

Cíl: Mladý člověk se vyléčí z dopadu traumat a rozvíjí odolnost a dovednosti vedoucí k lepšímu ovládnutí svých emocí

Úkol 2.1.1

Věk/ období

10-18 let

Popis úkolu

Zkoordinovat proces a pečovatelský tým, který je informovaný o traumatu a který zajistí, že všechny strany rozumí dopadu traumata a dává další doporučení na terapeutické poradenství kde je zapotřebí.

Hledat sekundární konzultace pro pečovatelský tým a mladého člověka v případě potřeby.

Odkázat na podpůrné služby specialistů (kde se to hodí), např. v oblasti duševního zdraví, poradenství či Centra proti sexuálním útokům.

Mladý člověk je vystaven vhodným modelům a rolím, např.:

- pozoruje dospělé, jak vhodně řeší nastalé situace
- pozoruje dospělé, jak spolu vyházejí se vzájemným respektem
- pozoruje dospělé, jak se chovají slušně a říkají pravdu.

Vytvářet příležitosti, kde mladý člověk zažije široké spektrum aktivit, lidí a okolností příjemným neohrožujícím způsobem tak, aby se naučili pozitivně vycházet v sociálních situacích.

Vytvářet strategie, které pomohu mladému člověku identifikovat a zvládat jejich emoce a chování. S Bezpečné plánování specialistů obsahuje plány „zachování bezpečí“ v případě potřeby záchranných plánů.

Proaktivně plánovat reakce na každodenní životní situace, zahrnuje kladení nároků i chování spojené s traumatem.

Zajistit spolupráci se soudem pro mladistvé v případě, že je mladý člověk zapojen do policejního šetření a/nebo v řízení u soudu pro mladistvé.

Úkol 2.1.2

Věk/ období

15-18let

Popis úkolu

Mladý člověk je podporován v tom, aby dělal správná rozhodnutí, např.:

- nepodlehnutí tlaku vrstevníků
- abstinence nebo minimalizace škodlivého chování (záleží na situaci mladistvého)
- rozvoj sebeovládání a schopnost odkládat požitky
- brání v potaz ostatních a jejich pocitů a závazků
- rozvoj a udržování vztahů a přátelství
- rozeznání podstupovaných rizik a důsledků z rozhodnutí plynoucích

Najít a zapojit vhodného dobrovolníka, aby se mladý člověk propojil s komunitou, jako je Zemská péče, CFA či SES v zemských regionech.

Cíl 2.2

Cíl: Nejméně šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče musí plán přechodu obsahovat opatření pro emocionální vývoj a oblast rozvoje chování

Úkol 2.2.1

Věk/ období

Posledních šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče

Popis úkolu

Konečná opatření by měla obsahovat:

- včasnou přípravu a plánování ubytování po opuštění zařízení, protože je to nejvíce provokující aspekt přechodu mladých lidí
- srozumitelnost ohledně podpory po opuštění zařízení – kdo ji bude poskytovat a na jak dlouho

Jestliže mladý člověk není ochoten účastnit se plánování svého přechodu, pracovníci by měli zajistit, že mu je poskytnut dostatek informací o podpoře po opuštění zařízení.

3. Vzdělávání

Cíl 3.1.

Cíl: Mladý člověk má podporu v přístupu a udržení vzdělávání, tréninku a zaměstnání a pomoc při jeho budoucích snahách

Úkol 3.1.1.

Věk/ období

10-18let

Popis úkolu

Podpora probíhajícího vzdělání skrze asistenci při domácích úkolech, čtení (čtení materiálů do školy, ale i čtení pro zábavu, jako jsou komiksy, časopisy, knihy), psaní dopisů, používání počítačů (vhodný přístup k internetu, psaní ve wordu, email), práce s penězi (viz sekce péče o sebe sama), kontrola obdrženého kapesného, plánování peněz, říkání si času na hodinách, matematika (sčítání, odčítání, násobení, dělení).

Podpora mladého člověka v rozvoji osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

Mladý člověk, který je součástí formálního vzdělávání:

- Identifikovat jeho silné stránky a zájmy
- zajistit, že mladistvý má zajištěny potřebné učebnice a psací potřeby
- v případě potřeby zajistit doučování
- konzultovat s úředníkem zapojení se do školních aktivit
- spolupracovat se školou ohledně individuálního vzdělávacího programu
- mít přístup k hodnocení vzdělávacích potřeb
- mít sestavený a odsouhlasený bezpečnostní plán či plán odpovědi v chování sloužící k obnově vztahů
- podpora mladého člověka v tom, aby otevřeně hovořil o jakémkoliv tématu s klíčovou osobou ze školy či pečovatelského týmu
- podpora mladistvého k přístupu k profesním poradcům.

Mladý člověk, který není součástí formálního vzdělávání:

- odhalit příčiny toho, proč není součástí formálního vzdělávání
- mít přístup k hodnocení vzdělávacích potřeb. Když je to záhodno, zpřístupnit akreditovaný kurz.
- Odhalit alternativní možnosti
- Zapojit mladého člověka do diskuse o tom, co chce dělat (např. střední školu, zaměstnání apod.)

Úkol 3.1.2

Věk/ období

16-18let

Popis úkolu

Zpřístupnit kurzy/ vzdělání za nulový poplatek, kde je to možné.

Stanovit, jestli je k dispozici fond na přechod ze zařízení na další vzdělávací potřeby, jako je doučování či přípravné kurzy na střední školu.

Mladý člověk je podporován v tom, aby dělal dobrá rozhodnutí, např. týkající se:

- Práce s výplatou
- Vzdělání, profesních školení a/či zaměstnání.

Cíl 3.2.

Cíl: Nejméně šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče musí konečný plán přechodu obsahovat opatření pro vzdělávací oblast života

Úkol 3.2.1

Věk/ období

Poledních šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče

Popis úkolu

Konečná opatření by měla zahrnovat:

- Probíhající vzdělávání, povolání, příležitosti kurzů a služby podpory hledání zaměstnání
- Zvážení možnosti fondu po opuštění zařízení v případě, že mladistvý pokračuje v studiu nebo kurzu.

Jestliže mladý člověk není ochoten účastnit se plánování svého přechodu, pracovníci by měli zajistit, že mu je poskytnut dostatek informací o podpoře po opuštění zařízení.

4. Rodinné a sociální vztahy

Cíl 4.1.

Cíl: Mladý člověk buduje a udržuje pozitivní a bezpečné vazby se svoji rodinou, rozšířenou rodinou (kde je to možné), partnerem a širší sociální sítí

Úkol 4.1.1.

Věk/ období

10-18let

Popis úkolu

Podporovat aktivity, kterých se mladistvý účastní, jako je příprava jídla, jedení dohromady, chození na filmy, pikniky.

Zapojit se do školních sociálních setkání a to pro zajištění kontaktu s vrstevníky.

Zapojit se do prázdninových táborů.

Nabízet mladistvému příležitosti, aby se mohl věnovat svým koníčkům a zájmům, včetně sportovních klubů.

Vytvořit jasno strategii rozvoje vztahů a kontaktu s rodinou a jejími členy (i rozšířená rodina) a kde je potřeba, podpořit mladého člověka v jejich kontaktování.

Podpořit mladistvého v organizaci malých jednoduchých výletů s někým, s kým je mu dobře.

Vytvořit jasnou strategii sociálního kontaktu, např. kontaktu se školními přáteli či rodinnými přáteli.

Úkol 4.1.2

Věk/ období

14-18let

Popis úkolu

Jestliže je mladý člověk těhotný nebo má těhotnou partnerku, plánuje péči o dítě a dělá, zkontaktujte program Od kolébky do školky.

Cíl 4.2.

Cíl: Nejméně šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče musí konečný plán přechodu obsahovat opatření pro oblast rodinných a sociálních vztahů.

Úkol 4.2.1

Věk/ období

Posledních šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče

Popis úkolu

Konečná opatření by měla zahrnovat:

- náhradní plán ubytování, jestliže mladý člověk zůstává se svým pečovatelem
- pokračující spojení s rodinou, přáteli, kulturními a sociálními aktivitami
- péče po opuštění péče je na místě a mladý člověk se již potkal s podpůrnými pracovníky
- zvážení financování asistence mladému člověku v podporování jeho rodinného a sociálního prostředí.

Jestliže mladý člověk není ochoten účastnit se plánování svého přechodu, pracovníci by měli zajistit, že mu je poskytnut dostatek informací o podpoře po opuštění zařízení.

5. Identita

Cíl 5.1.

Cíl: Mladý člověk rozvíjí pozitivní vnímání sebe samého a toho, kam patří v rodině, kulturním prostředí a komunitě

Úkol 5.1.1

Věk/ období

10-18let

Popis úkolu

Kontrola úplnosti dokumentů:

- Občanský průkaz s fotkou
- Rodný list
- Karta zdravotní pojišťovny
- Spis zdravotní péče od praktického lékaře

Vytvořit „složku života“ mladého člověka i s jeho fotkami a příběhem.

Podpora mladého člověka v tom, aby si šel za tím, čemu věří a v čem se cítí silný.

Pomoc mladistvému objevit komunitu, sociální, kulturní a volnočasové možnosti včetně podpory, kterou může kdykoliv potřebovat.

Sdílet jak to lze informace s mladým člověkem o jeho minulosti a rodičích či rozšířené rodině, kterou nemusejí znát, ale ptali se na ně.

Objevit vztahy k rodině a významným druhým a kontakty, které mohou být do budoucna bezpečně udržovány.

Zajistit, že mladý člověk může být ve spojení se svoji církví.

Úkol 5.1.2

Věk/ období

15-18let

Popis úkolu

Zjistit, kde mladý člověk vidí sám sebe v budoucnosti (uměřeně k jeho věku), např. co chce být, až vyroste.

Podpořit mladého člověka rozvinout své osobní cíle a kroky k jejich dosažení.

Zajistit, že mladistvý má:

- zajištěno, že je v případě nutnosti registrován na úřadě práce a je za něj placeno zdravotní a sociální pojištění
- možnost si udělat řidičský průkaz
- možnost volit a vědět, kam jít k volbám (18let)
- má adresu a trvalé bydliště, kam mu bude doručována pošta

Cíl 5.2.

Cíl: Nejméně šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče musí konečný plán přechodu obsahovat opatření pro oblast životní identity

Úkol 5.2.1

Věk/ období

Posledních šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče

Popis úkolu

Konečná opatření by měla zahrnovat:

- zajištění probíhajících kontaktů s rodinou, přáteli, kulturními a sociálními aktivitami
- zvážení financování asistence mladistvému v aktivitách vztahujících se k jeho identitě

Jestliže mladý člověk není ochoten účastnit se plánování svého přechodu, pracovníci by měli zajistit, že mu je poskytnut dostatek informací o podpoře po opuštění zařízení

6. Sociální prezentace

Cíl 6.1

Cíl: Mladý člověk je úspěšně zapojen a funguje uvnitř komunity

Úkol 6.1.1

Věk/ období

10-18let

Popis úkolu

Podpora mladistvého v rozvoji jeho jazykových a komunikačních dovednostech.

Pomoci mladému člověku s jeho sociálními potřebami ve vztahu k jeho tělu, např. oblékání či péče o sebe sama.

Podpora dobré péče, která pomáhá mladému člověku naučit se jak zpracovat informace, vč. Řešení problému, stanovení si a plánování cílů a reagovat na sociální výzvy.

Podpora pozitivních interakcí a kontaktů s vrstevníky skrze sociální a školní aktivity.

Podpora pozitivních interakcí a kontaktů s dospělými skrze interakce s učiteli, rodinou, sociální sítí a pracovníky.

Vzdělávat o vhodných způsobech komunikace a interakce s vrstevníky i ostatními.

Asistovat mladistvému při obnově vztahů, které mohou být napjaté (rozvoj empatie, respektu k ostatním a jejich potřebám a zodpovědnost za své činy). Např. pomoci mladému člověku porozumět dopadu určitého chování a reakcí na ně a podpořit ho ve schopnosti domluvit se a znovu vyřešit problém.

Objevit způsoby, kterým mladý člověk může pomoci ostatním a přispět své komunitě, např. dobrovolnická práce, mentorování vrstevníků apod.

Vyjednat doporučení na podpůrné služby po opuštění péče a zahrnout program do plánu péče.

Cíl 6.2

Cíl: Nejméně šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče musí konečný plán přechodu obsahovat opatření pro oblast sociální prezentace

Úkol 6.2.1

Věk/ období

Posledních šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče

Popis úkolu

Konečná opatření by měla zahrnovat:

- příležitosti, kde může mladý člověk rozvíjet své dovednosti důležité k účasti na schůzkách týkající se domlouvání ubytování či spolubydlení
- zajištění toho, že mladý člověk ví, jak se obléknout a prezentovat za různými účely (utvrdit se v tom, že mají různé oblečení na pracovní pohovor a pohovor při hledání bydlení). Naučit mladého člověka nakupovat chytře a levně (oblečení, boty, další položky).
- zvážení financování asistence mladistvému v aktivitách vztahujících se k sociální prezentaci

Jestliže mladý člověk není ochoten účastnit se plánování svého přechodu, pracovníci by měli zajistit, že mu je poskytnut dostatek informací o podpoře po opuštění zařízení.

7. Dovednosti v péči o sebe sama

Cíl 7.1.

Cíl: Mladý člověk rozvíjí své schopnosti žít udržitelně ve své komunitě

Úkol 7.1.1

Věk/ období

10-18let

Popis úkolu

Mladistvému se pomáhá:

- postupně zvládat úkoly spojené s péčí o domácnost i sebe sama od menších po větší
- zapojit se do aktivit přiměřených věku mladistvého týkající se osobní péče ve vztahu k sociální prezentaci, jako např. návštěva kadeřníka, koupě věcí osobní hygieny, jako mýdlo, šampón, voda po holení, krém na akné apod.
- zvládat své peníze skrze kapesné a odměňování za plnění domácích prací
- rozumět, jak plánovat peníze, vč. splácení dluhů, účtů, rozdělovat nezbytnosti a zbytnosti, znalost gamblerství
- dovolit mu udělat drobné chyby v práci s penězi neohrožující jeho bezpečí, aby ho to podpořilo v učení se práci s penězi

- umožnit otevřít mu účet a podporovat ho v šetření peněz

Pomoci mladému člověku naučit se řešit problémy a dopředu plánovat:

- promyšlení a včasné plánování si večírků, např. bezpečná konzumace alkoholu, bezpečnost místa, naučit se, jak rozeznat rizikové situace, vědět, jak se z místa dostat apod.
- podpořit mladistvého ve sjednocení toho, co si myslí, dělá a říká, tzn. vyznat se sám v sobě
- naučit mladého člověka „sčíst mezi řádky“, např. schopnost odtušit, jak se druhý člověk cítí podle jeho řeči těla či tónu hlasu
- podpořit debaty týkající se etických voleb a zvažování druhých

Zajistit včasné plánování pro případ nemohoucnosti či dlouhodobé nemoci, které mohou mít vliv na možnosti a schopnost mladistvého žít nezávisle.

Úkol 7.1.2

Věk/ období

10-15let

Popis úkolu

Mezi 10 a 15 lety by se mladým lidem mělo pomoci:

- doprovodit je na a ze schůzek s rodinou
- doprovodit je na a z domluvených míst, ne někde za rohem.

Domluvit si postupy, když je potřeba vyzvednout mladistvého.

Zajistit pečovatele i na noční aktivity.

Úkol 7.1.3

Věk/ období

15-16let

Popis úkolu

Poskytnout možnosti mladistvému, aby se zapojil a účastnil:

- školy, kurzu či zaměstnání
- schůzek a míst, kam se musí dostat městskou hromadnou dopravou
- schůzek s rodinou
- návštěv domů svých kamarádů
- rekreací a sportovních událostí během dne.

Cíl 7.2

Cíl: Vyvážená péče s rostoucí zodpovědností

Úkol 7.2.1

Věk/ období

16-18let

Popis úkolu

Naučit mladého člověka plánovat a doprovázet se na schůzky (v případě potřeby pracovník jede s mladistvým).

- vyjednat s mladým člověkem, jak se dostat na místo včas a bezpečně, např. do školy, kurzu či zaměstnání
- pomoc nezávisle zvládnout večírek či podobnou aktivitu
- pomoc v zajištění řidičského průkazu
- zahájení plánování ubytování 12měsíc před vypršením lhůty před odchodem z péče

Mít krizové plány v případě, že nevyjde plánované bydlení a mít pro mladého člověka informace ohledně poskytovatelů „nouzového“ ubytování.

Cíl 7.3

Cíl: Nejméně šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče musí konečný plán přechodu obsahovat opatření pro oblast dovedností v péči o sebe sama

Úkol 7.3.1

Věk/ období

Posledních šest měsíců před vypršením opatrovnictví nebo ústavní péče

Popis úkolu

Konečná opatření by měla zahrnovat:

- zvážení financování asistence mladistvému v rozvoji a zdokonalení se, např. kurzy vaření, řidičský průkaz
- ubytování – co nejvíce co nejvíce mladému člověku pomoci v tréninku pohovoru při hledání ubytování a zaměstnání
- case manažer či podpůrný pracovník a poskytovatel ubytování y měli zkusit zajistit, aby měl mladistvý velkou šanci na získání ubytování ještě před tím, než ho podporují v pohovoru
- mladý člověk upouští pečovatelské zařízení s relevantními dokumenty a majetkem
- je velice důležité, aby byl mladistvý připravován na pohovory k získání bydlení či zaměstnání, rozuměl terminologii a podstatě pronájmu a povinností z toho vyplývajících a mít schopnost finančně i emocionálně splnit všechny požadavky

Jestliže mladý člověk není ochoten účastnit se plánování svého přechodu, pracovníci by měli zajistit, že mu je poskytnut dostatek informací o podpoře po opuštění zařízení.